

Sum een Gang for alle, for at kunne lægge en bestemt og varig Plan for Anvendelsen af Renterne til almeennyttige Indretninger, som nu maa hvile paa Grund af, at Den saa at sige er blottet for Capitaler, for Udstigten til at faae en maaffee ligesaa stor Capital, men i en fjern Fremtid, og hvis Størrelse dog ikke godt kan beregnes. Jeg tillader mig derfor at anbefale Regjeringens Forslag til Thingets Vedtagelse. Det er mine Herrer, ikke en Afgang af flere 100,000 Rbd., som der nylig var Tale om ved Consumtionens Ophævelse i Kjøbenhavn, men det er en Tilgang for Statskassen af i det Allermindste 16—17000 Rbd. om Aaret, som Bornholm hidtil ikke har svaret, og det forekommer mig derfor, at et Vedslag af omtrent 200,000 Rbd., der kun giver i Rente 8000 Rbd., er et billigt Forlangende.

Finantsministeren: Det er ganske rigtigt, at det er Regjeringens eget Forslag, som den ærede Landstthingsmand i dette Dieblift anbefalede til Antagelse af Landstthinget, og at Bestemmelsen i Lovforslaget, saaledes som det foreligger fra Folkethinget, er en Forandring af Regjeringens Forslag. Desuagtet har den Minister, der indbragte hiint Forslag, anmodet mig om at meddele Thinget, at han nu maa holde paa den Bestemmelse, som er fremkommen fra det andet Thing (Hør!). Jeg skal foreløbigt bemærke, at det er en tvivlsom og usikker Gjenstand, som her skal bestemmes, usikker i dobbelt Henseende: først hvad Spørgsmaalet om Kravet paa Erstatning angaaer, den Hjemmel, der kan havees derfor, og dernæst hvad angaaer Erstatningens Størrelse, der atter afhænger af Forbruget af Brændeviin paa Bornholm. Det Forslag, som forelagdes af Regjeringen, rettede sig ogsaa efter dette Forbrug, idet man regnede den efter dettes calculerede Afgift $12\frac{1}{2}$ Gange, henseende til den Grundsatning, at Bornholm hidtil i andre Forhold havde svaret halv Skat, og naar Landet nu fik Godtgjørelse for Skattens Størrelse $12\frac{1}{2}$ Gange taget, var det omtrent svarende til den halve Skattebyrde. Fremdeles maa jeg foreløbigt bemærke, at naar der af den ærede Rigsdagsmand gjøres en Regning op, hvorefter Bornholmerne skulde blive saa afholdende fra Brændeviin i Fremtiden, at den i Folkethinget efter 10 Aars

Forbrug beregnede Sum skulde nedsettes saaledes, at der blev en Forskjel af 90,000 Rbd. mellem det, de fik efter den af Folkethinget vedtagne Lov, og det, de vilde faae efter den ærede Rigsdagsmands Forslag, saa fremgaaer af hans egne Uttringer, hvis de vare rigtige, at det ikke er en saa liden Gjenstand her er Tale om. Imidlertid har Finantsministeren, Grev Spønne, ikke støttet sig herpaa, dette har jeg blot anført for at begrunde, at man i denne Sag og i dette Forhold let kan komme til betydelige Afvigelser; men det, Greven ved mig har villet henlede Thingets Opmærksomhed paa, er, for at benytte den ærede Landstthingsmands Ord, at der er bragt en vis Plan i Udforelse vel ikke fra hele Landet Bornholms Side, men dog fra en stor Deel af Bornholmerne, nemlig at der er udfibet til Bornholm efter en Fortegnelse, der her foreligger, i Tidrummet fra 15de December til 1ste dennes omtrent 450,000 Potter Brændeviin, hvorfor Godtgjørelsen har beløbet sig til cirka 19,000 Rbd. Uagtet der, af Frygt for en Iisvinter, i Diebliffet er liden bornholmsk Sikksfart, er jeg dog underrettet af vedkommende Embedsmænd om, at endnu i disse Dage efter Nytaar vedblive disse Indskibninger til Bornholm, naar der kun er Skibsrum at erholde, og den vil vel saaledes vedblive, indtil Loven udkommer. Nu er det vistnok, som berørt, ganske sandt, at det ikke er Bornholm i det Hele, men enkelte Mænd; men ligesom Soldsæsenet har forvikset sig om, at denne Godtgjørelse, som ogsaa er naturligt, størstedels erhverves for bornholmsk Regning, saaledes er det ogsaa kommet til Finantsministerens Kundskab, at det er ikke blot de Handlende, men ogsaa Brændeviinsbrænderne, Bønder og Andre, der forsyne sig med saadanne store Quantiteter Brændeviin, til hvilke Kjøbmændene undertiden ikke engang have Huusrum. Dette er Forholdet. Det er meget naturligt, at man ønsker en rund Sum udbetalt til Bornholm, som Landet behøver; men mange Bornholmere ville nu skaffe sig et Tillæg dertil, og dette Tillæg vil inden Loven udkommer beløbe sig til mere end 20,000 Rbd. Den oprindelige Bestemmelse vil nu ogsaa blive uheldig i en anden Retning; det kan nemlig ikke være